

[Tommy Dinesen]

enter, pårørende og ansatte deroppe, var fru Yvonne Herløv Andersen den første til at sige, at der skulle afsættes 25 mill. kr., således at man var sikret. Ét er altså at gå ud til offentlige møder, et andet er at leve op til det, man siger. Det gør man altså ikke, når man kommer herind.

(Kort bemærkning).

Tove Niemann (FP):

Jeg synes faktisk, at fru Yvonne Herløv Andersen modsiger sig selv, for når det nu er vedtaget, at Fysiurgisk Hospital skal blive i Hornbæk, kan man lige så godt gå i gang med de meget tiltrængte foranstaltninger, især brandsikringsforanstaltningerne.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det er, hvad man risikerer, når man som den eneste fra de løfterige partier går op og svarer. Jeg har ikke sagt noget om 35 mill. kr.; det, jeg står her og siger, og som jeg går ind for – og det lover jeg – det er, at funktionen fortsætter i Nordsjælland. Det synes jeg er så væsentligt, at man skal lægge mærke til det.

Og det dér med at tage til møder og love noget, og det dér med at stå heroppe, det er der ingen forskel på for mig, for det, jeg vil, er, at funktionen bevares i Nordsjælland og ikke kommer ind til rigshospitalet. Sådan går det også. Det har ministeren givet sit tilsagn om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 33 stemte for, 99 imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om den sociale ankestyrelse, bistandsloven m.v. (Begrænsning af klageadgangen m.v.).

(Fremsat 27/1 83. Første behandling 15/2 83. Betænkning 3/5 83).

Der var stillet 32 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Taanquist (S):

Socialdemokratiet stemmer for de ændringsforslag, der medfører, at ankeadgangen i bistandslovssager udvides til at gælde betalingen for hjemmehjælp og indretning af boliger til handicappede. Det er ændringsforslag nr. 10 og 12.

Vi stemmer endvidere for de ændringsforslag, der er fremsat af socialministeren, og som ophæver forslaget om at udvide amsankenævnene med en person, som skal være jurist el. lign. Det er ændringsforslag nr. 31 og 32.

Jeg bliver nødt til at gøre nogle bemærkninger om de forholdsvis usandfærdige bemærkninger, der er i SFs og det radikale venstres betænkningbidrag. Det er forkert, når det af SFs betænkningbidrag fremgår, at socialdemokratiet ikke stemmer for, at hjælp til boligindretning for handicappede skal kunne ankes til amsankenævnene. Det fremgår jo tydeligt af det, jeg lige har sagt om de ændringsforslag, vi stemmer for. Det er også forkert at kæde det andet ændringsforslag sammen med spørgsmålet om retssikkerhed. Man udvider ikke retssikkerheden ved at udvide antallet af medlemmer i amsankenævnene.

Det er rigtigt, at der oprindeligt var et flertal for et mere omfattende ændringsforslag om ankemuligheder, men hvis det blev vedtaget, måtte vi samtidig indse, at der var flertal for et andet ændringsforslag, nemlig det om udvidelse af amsankenævnene, og det ønskede vi i hvert fald ikke.

Forskellen på SF – og for så vidt også det radikale venstre – og socialdemokratiet er, at de to andre partier har bragt sig i en situation, hvor de ikke har nogen som helst indflydelse på denne lovgivning. Man kan stille ændringsforslag og få dem forkastet, men det har man ikke ret meget ud af. Socialdemo-

[Taanquist]

kratiet er i den situation, at vi nu får vedtaget et lovforslag, der stort set er identisk med det lovforslag, som blev fremsat af en tidligere socialminister. Der var en forringelse, og den får vi nu ud, og vi har foreslået en forbedring, og den får vi vedtaget. Det er altså en lovgivning, vi stort set kan være tilfredse med.

Derfor er det også forkert, som det radikale venstre skriver i sit betænkingsbidrag, at socialdemokratiet har opgivet sin egen politik på området. Socialdemokratiet har netop fået sin egen politik igennem på dette område.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg synes, det er meget ejendommeligt at få at vide, at det, man har skrevet i betænkningen, er usandfærdigt. Jeg vil gerne spørge, hvori det usandfærdige består. Vi har et tredje udkast til betænkning, hvor socialdemokratiet foreslår udvidelse af ankeadgangen for hjemmehjælp. Jeg vil gerne spørge, om det ikke er korrekt, at socialdemokratiet har opgivet dette punkt. Eller har man ikke?

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det er præcis det samme spørgsmål, som fru Aase Olesen stillede, jeg gerne vil stille socialdemokratiet.

Samtidig vil jeg spørge hr. Taanquist, om det er socialdemokratiets nye stil. Efter at den borgerlige regering har indført for mig ufattelige forringelser i den sociale lovgivning i efteråret, opdager jeg nu, at socialdemokratiet på en lang række områder lægger op til en ny stil. Man er i gang med at indføre det samarbejdende folkestyre. Den regering, man med munden, med ordene, kraftigt tog afstand fra i efteråret, er nu lige pludselig blevet en, som man indgår forlig med, som man skaffer sig indflydelse ved hjælp af, osv. Hvor langt vil socialdemokratiet køre den ud?

(Kort bemærkning).

Taanquist (S):

Jeg forstår ikke, hvorfor man vil tvinge mig til at gå herop og gentage, hvad jeg lige har sagt. Jeg har sagt ganske klart, hvordan

stillingen er. Jeg har ikke påstået, at alt, hvad der stod i betænkningsbidragene, var usandt; jeg har kun fremdraget nogle passager, som var usande. Fru Aase Olesen spurgte, hvad der var usandt i det radikale bidrag. Det er, at vi har måttet opgive vores politik på det område. Vi har tværtimod ikke opgivet vores politik. Vi har fået den igennem.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Ja men hvis socialdemokratiet ikke har opgivet sit ændringsforslag om at udvide klageadgangen, så vil jeg gerne spørge: betyder det, at socialdemokratiet vil stemme for det forslag, som SF har stillet, og som det radikale venstre støtter? Det ville man i starten i udvalget.

Agnete Laustsen (KF):

Trods det faktum, at der egentlig er bred forståelse for, at det er påkrævet at forenkle og begrænse ankeadgangen, som vi kender den i dag, har det alligevel vist sig vanskeligt at forlige de to hensyn, som vi må tilgodese i denne forbindelse, nemlig hensynet til borgernes retssikkerhed og hensynet til, at vi gerne skulle opnå en forenklet administration og en kortere ventetid.

Som hr. Taanquist nævnte, har vi tidligere stiftet bekendtskab med et socialdemokratisk forslag herom. Det kunne ikke samle flertal dengang og måtte droppes, og vi må også erkende, at det forslag, som den nuværende socialminister har fremsat, vil blive ændret på en række punkter, som det fremgår af betænkningen.

Vi finder imidlertid fra konservativ side, at det er væsentligt, at vi nu får taget hul på dette problem, selv om også vi finder, at der må arbejdes videre, for at vi kan nå endnu bedre resultater. Vi er derfor tilfredse med, at der bliver nedsat et udvalg, som skal klarlægge en række af de problemer, som det nuværende lovforslag ikke kan løse.

Fra konservativ side er vi medforslagsstiller til ændringsforslag nr. 10 og 12, hvorefter der bliver adgang til at indbringe afgørelser truffet af det sociale udvalg om betaling for hjemmehjælp samt om hjælp til indretning af boliger for personer med invaliditet eller varig svagelighed. Vi er også medforslagsstiller til nr. 31 og 32, hvorefter vi ud-

[Agnete Laustsen]

skyder en ændret sammensætning af ankenævnet til senere udvalgsbehandling.

Disse ændringsforslag kan vi derfor stemme for, hvorimod vi ikke kan gå ind for nogen af de andre ændringsforslag.

Henrik Toft (V):

Behandlingen af lovforslag nr. L 124 i socialudvalget har til fulde vist, at der er behov for en yderligere indsats med hensyn til ændring af ankelovgivningen. De forhold, som er blevet afdækket med hensyn til klager rundt omkring i landet, er vist kommet bag på en del af udvalgets medlemmer. Der er nogle ting, vi ikke var klar over på forhånd, og det synes jeg berettiger til, at der nu er et udvalg, som arbejder videre og forhåbentlig kommer med et forslag, der virkelig kan reducere de lange afgørelsestider.

Et ankesystem med for lange afgørelsestider er nemlig dårligt. Derfor er det selvfølgelig tilfredsstillende, at vi nu får taget hul på det og får reduceret det antal klager, der kommer frem. Det vil forhåbentlig vise sig at blive tilfældet. Men det rigtige må selvfølgelig være at have en så enkel lovgivning, at der overhovedet ikke er behov for at anke. Det skal være et formål for denne regering, at vi kommer frem til, at vi virkelig får reduceret antallet af klager.

Jeg kan meddele, at venstre kan støtte de af regeringen stillede ændringsforslag.

Agerschou (SF):

Socialministerens lovforslag havde til formål at ændre det sociale ankesystem, så den enkelte borgers ankemulighed blev forringet. Hvis det bliver vedtaget – og det er der al mulig grund til at tro, efter at socialdemokratiet er gået i gang med det samarbejdende folkestyre med de borgerlige partier – bliver den i forvejen spinkle retssikkerhed, specielt inden for bistandslovens område, yderligere illusorisk.

SF har stillet en række ændringsforslag, som, hvis de bliver vedtaget, betyder en styrkelse af det enkelte menneskes retsstilling, samtidig med at sagsmængden i den sociale ankestyrelse vil blive reduceret. En vedtagelse af SFs ændringsforslag vil medføre, at det sociale udvalg forhindres i at anke videre til den sociale ankestyrelse, hvis der er utilfredshed med amsankenævnets afgørelse. Det

socialt ankesystem er efter SFs opfattelse til for den enkelte borgers skyld, ikke for at de forskellige offentlige instanser kan anke hindrernes afgørelser.

Samtidig har SF foreslået, at to områder, nemlig de sociale udvalgs afgørelser i henhold til bestemmelserne om hjemmehjælp og om bistand til indretning af bolig m.v., for fremtiden kan indbringes for amsankenævnet, hvilket de ikke kan i dag. Dette forhold har flere steder været medvirkende til, at f.eks. ældre mennesker har måttet opholde sig unødigt længe på et hospital, fordi et socialudvalg ikke ved benyttelse af de to bestemmelser har villet muliggøre, at de pågældende vendte tilbage til deres eget hjem.

SF konstaterede med tilfredshed, at der ifølge tredje udkast til betænkning til lovforslaget var et flertal for denne ændring, bestående af socialdemokratiet, det radikale venstre og socialistisk folkeparti, ligesom vi er vidende om, at VS, der ikke har medlemmer i udvalget, ville stemme for forslaget.

Men så kom socialdemokratiets nye princip om det samarbejdende folkestyre i vejen, og nu er socialdemokratiet hoppet fra ændringsforslaget, idet partiet nu støtter et, der er betydelig ringere. Til gengæld for denne holdningsændring har socialdemokratiet via forhandlinger og forlig med den borgerlige regering fået forhindret, at amsankenævnet udvides med en fjerde person, der skulle være særligt sagkyndig. Dette forslag, som oprindeligt var stillet af socialministeren, går SF ind for, da der efter vores opfattelse i så fald vil være mulighed for, at retssikkerheden bliver en smule styrket, hvilket er særdeles tiltrængt. Det kan altså konstateres, at det er socialdemokratiet, der forhindrer en ændring af ankesystemet, som vil betyde den omtalte større retssikkerhed. Det kan også konstateres, at socialministeren rent faktisk frafalder et forslag, der er flertal for i folketingssalen. Det håber jeg at socialministeren vil forklare ved en senere lejlighed.

Med andre ord: hvis socialdemokratiet havde ønsket det, kunne der have været etableret et flertal i folketinget for en styrkelse af retssikkerheden på det sociale område. Det kunne socialdemokratiet, SF, VS og det radikale venstre have forhandlet sig frem til. Det ønskede socialdemokratiet ikke. Det foretrak at indgå forlig med de borgerlige partier. Velbekomme!

Askjær Jørgensen (FP):

Under udvalgsarbejdet stillede fremskridtspartiet på et tidligt tidspunkt et ændringsforslag om, at den jurist, der ifølge ministerens oprindelige forslag skulle ind i det amtslige ankenævn, skulle pilles ud. Jeg vil gerne takke regeringspartierne og ministeren for, at man nu har taget dette ændringsforslag til sig og dermed har imødekommet, hvad vi ønskede der skulle ske på dette område. Det er naturligt, at vort ændringsforslag i den anledning er faldet bort.

Jeg kan sige, at vi selvfølgelig stemmer for de ændringsforslag, der er stillet af et flertal og tiltrådt af ministeren, men de ændringsforslag, der er stillet af henholdsvis SF og det radikale venstre, kan vi under ingen omstændigheder stemme for. Jeg skal forklare hvorfor.

Med den situation, vi har på det sociale område: en helt uadministrerbar lovgivning, en totalt ubrugelig, asocial, reaktionær bistandslov, er det klart, at der bliver mange tvistigheder, der er mange områder, hvor borgerne er utilfredse. Men det er nu engang den situation, vi har på det sociale område som følge af den lovgivning, socialdemokraterne har givet for de svage grupper i samfundet. Det har vi ikke kunnet få flertal for at få rettet op, og det er altså den situation, vi lever med.

Der er tale om mange skønsprincipper, hvor man i én kommune kan være heldig at få bevilget noget, men i en anden kommune kan risikere, at man ikke får noget. Der er gevaldig store forskelle. Hvis borgere, der hører til de svage grupper i dette samfund, snakkede med hinanden en gang imellem – hvis ellers de havde råd til at komme væk fra hjemmet og træffe hinanden på en eller anden måde – så kunne folk, der eventuelt skulle modtage bistandshjælp, fortælle: ja, i min kommune er det sådan og sådan og sådan, dér får vi sådan og sådan og sådan, men i nabokommunen er det stik modsat. Det er klart, at der så bliver anket, så det brager. Det er noget, der siger sig selv, at de, der ikke får, hvad de får i den anden kommune, er utilfredse. Og så har vi den situation med en halv snes tusinde ankesager, eller hvor mange der ligger. For at få behandlet alle disse sager i 2 og 3 og 4 led, eller hvor mange led de nu skal igennem, skal borgerne

vente et års tid på afgørelsen, selv i ret banale sociale sager, og det i sig selv er utilfredsstillende.

Derfor er det godt og prisværdigt, at socialministeren vil prøve at lappe lidt på systemet, sådan at man hurtigere kan få en afgørelse, sådan at borgerne hurtigere ved, hvor de er henne. Derfor må man sige, at det, vi er nået frem til nu, og det, som bliver vedtaget, da i hvert fald er en forbedring på området, og det er nok også den største forbedring, der kan opnås på nuværende tidspunkt. Men hovedmålet med hele det sociale system må være, at vi får en sådan lovgivning, at der slet ikke skal så mange anker til, og at borgerne bliver behandlet ens overalt i Danmark. Det kan ikke passe, at der skal være så store uretfærdigheder, og der er intet menneske i dette land, der kan argumentere for, at der kan blive så mange ankesager, hvis ikke det var på grund af uretfærdigheder. Hvis man havde klare og letforståelige love, der let kunne administreres og var præcise, så ville der naturligvis ikke blive så mange tusinde ankesager.

Det, man bør rette blikket imod her og nu, er kort og godt, at lovgivningen på det sociale område er drønende forkert. Forbrydelserne blev begået, da man lavede den bistandslov, vi har nu. Derfor vil jeg opfordre ministeren til ikke at standse ved det, vi nu når, men virkelig at tage fat på at få gennemført en sådan lovgivning på det sociale område, at vi får et system, der er reelt og letforståeligt og først og fremmest indebærer, at borgerne bliver behandlet ens, uanset om de bor i Brande kommune, i en forstadskommune ved København, i Sønderjylland, på Fyn, eller hvor de bor. Borgerne i dette land skal behandles ens, uanset hvor de bor, men det bliver de ikke. Det at modtage social bistand i dette samfund er det samme som at spille i lotteriet eller gå på travbanen. Om vi når at få forslaget om V6-spillet gjort klart i folketingets skatte- og afgiftsudvalg, ved jeg ikke, men jeg synes, at de mennesker, der godt kan lide at spille lotteri, skal have mulighed for at afreagere sådan nogle steder. Jeg synes ikke, at modtagere af social bistand skal have lyst til spil. Der skal være retfærdighed til; der skal være en sikker platform for borgerne at være på; det er der ikke.

Alle de, der råber op på den ene eller den anden måde her, skal ikke skælde ud over

[Askjær Jørgensen]

ministerens forsøg på at gøre dette lidt bedre, de skal derimod vende blikket mod de folketingsmedlemmer, der er ansvarlige for, at vi har en elendig lovgivning på det sociale område.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg har hørt mange ting om bistandsloven, men jeg har egentlig aldrig hørt, at den var reaktionær. Det fremgik da også af den forrige talers udlægning, at det sådan set ikke var det, han mente. Tværtimod var han utilfreds med, at den blev forvaltet forskelligt fra kommune til kommune. Men det kommer jo af det kommunale selvstyre.

Hvis vi skal gå tilbage til en lov byggende på et retsprincip, kræver det en helt ny reform, og jeg tror ikke, tidspunktet er inde til det.

Man taler her i dag, som om der ikke mere eksisterer et uafhængigt ankesystem. Det gør der jo. Det, man har villet, var at forenkle systemet, og det har ministeren også opnået med sit forslag og med det flertal, der foreligger nu. Samtidig har man ikke afskåret muligheden for at anke. Tværtimod er der taget 2 nye områder ind. Det er spørgsmålet om betaling for hjemmehjælp, og det er spørgsmålet om indretning af handicapboliger. Det kunne nok være tiltrængt, at det kom ind.

At forslaget om den fjerde mand, der skulle tiltræde amsankenævnene for at sikre dem juridisk bistand, går ud, synes jeg er glimrende, når et udvalg alligevel skal overveje hele situationen. Der har været nogle problemer med, hvilken uddannelse han skulle have, om det skulle være en embedsmand, der var jurist, eller hvor han skulle komme fra.

Fra CDs side kan vi tiltræde de af ministeren og af flertallet stillede ændringsforslag og stemmer imod resten.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre har været enigt med skiftende socialministre i, at det sociale ankesystem ikke havde det godt. Vi var enige i, at det var nødvendigt at begrænse klagerens antal, og at det var nødvendigt at styrke retssikkerheden. Ser man på socialdemokratiets betænkningssbidrag, ser det ud til, at socialdemokratiet er enigt i, at det er betænkeligt

med lange ventetider, borgernes manglende tillid til ankesystemet, og mærkeligt nok skriver man også: den høje omgørelsesprocent for amsankenævnsafgørelser. Det er vi ganske enige i.

Der er mange måder at behandle en syg patient på. Når man konstaterer høj feber, kan man slå termometret i stykker, og det er det, regeringspartierne og socialdemokratiet nu gør i stedet for at forsøge at kurere patienten.

Vi mener, at det helt afgørende er at styrke borgernes retssikkerhed. Vi ved fra undersøgelser, at det, det kniber med, er folks forståelse for, hvad der foregår, folks fornemmelse af, at de er blevet hørt. Det er baggrunden for, at vi har stået så stærkt på kravet om remonstration, det vil sige folks muligheder for grundigt at få belyst deres sag i det sociale udvalg, som har truffet afgørelsen. Vi kan ikke forlange lange udredninger af de sociale forvaltninger, hver gang de kommer med en afgørelse, men vi kunne dog, når folk ikke er tilfredse, virkelig sikre dem, at politikerne i kommunerne får lejlighed til at se på sagen. Vi mener altså, at man skal løse problemet med borgeres retssikkerhed i kommunen, i det sociale udvalg.

Alle i udvalget og i partierne har udtalt sig relativt positivt om forslaget om remonstration, men ingen har overhovedet antydnet, at man ville være med til et ændringsforslag. Man kunne måske have forhandlet sig til en forsøgsordning, eller hvad ved jeg, men der har været en mur af tavshed; det må man henlægge til et udvalgsarbejde, siger man. Det siger man så sandelig også om den ekstra jurist, man har ønsket ind i amsankenævnet. Jeg synes, at ministeren skal have ros for at have opfundet det, men at han bagefter har trukket det tilbage på foranledning af fremskridtspartiet og socialdemokratiet, vil jeg gerne beklage.

Når et flertal herinde nu begrænser klageadgangen til amsankenævnene, så ved vi på forhånd – det fremgår af alle undersøgelser – at omgørelsesprocenten, som det siges, er meget forskellig. Vi ved, at afgørelserne er uhyre uensartede, og vi ved i øvrigt fra udvalgsrapporterne, at disse amsankenævne i væsentlig grad domineres af socialdemokratiet, som sidder i dem alle sammen, og derudover er posterne fordelt med venstrefolk og konservative, og så er der nogle enkelte radikale.

[Aase Olesen]

Alle andre partier i dette folketing er udelukket fra at have nogen mening om, hvad der skal foregå i amsankenævnene. Vi har ønsket at styrke det juridiske element i amsankenævnene for derved at markere, at man ikke dér skal tage politiske afgørelser; man skal ikke dér foretage vurderinger af skønnene, som er lagt ud til de sociale udvalg i kommunerne.

Det er altså det, socialdemokraterne har opnået. Man har været så bange for at få styrket det juridiske element, at man har taget sit eget forslag om at udvide klageadgangen med hensyn til hjemmehjælp tilbage. Det er det, jeg mener, når jeg skriver i mit betænkningsskildring, at man ikke vil stå ved sin egen politik. Jeg ved ikke, hvordan man skal betegne en sådan fremgangsmåde. Det kan være, at socialdemokratiet slet ikke mente det ændringsforslag, man først stillede. Det kan være, at man regnede med, at det skulle det radikale venstre have skældud for at stemme ned. Jeg må bare sige, at man dér gjorde regning uden vært. Det er sørgeligt; jeg ved ikke, hvad det er for en mærkelig demonstrationspolitik. Enten må man mene det, man stiller som ændringsforslag, eller også må man ikke mene det. Under alle omstændigheder må vi sige, at det simpelt hen er dårligt politisk håndværk at stille et ændringsforslag, som man derefter er nødt til at tage tilbage for så ringe en betaling som at undlade en styrkelse af amsankenævnens juridiske indsigt. Det synes jeg nok er en ringe form for politik. Jeg forstår egentlig ikke, at socialministeren er gået med til noget så dårligt.

Jeg er ked af at høre her, at fremskridtspartiet i den grad har fået vind i sejlene. Jeg går ud fra, at det er det, man mener med, at borgerne skal behandles ens over hele landet. Ja men ved fremskridtspartiet og flertallet da ikke, at netop amsankenævnene, som man nu begrænser klageadgangen til, afgør tingene meget forskelligt, muligvis endda noget tilfældigt? Det ved man jo, det er der mange ting der tyder på, når vi læser de undersøgelser, vi har fået forskellige steder fra.

Jeg synes, at hele udviklingen i denne sag viser, at sagen havde været bedst tjent med at blive taget af bordet og afvente et sagkyndigt udvalgsarbejde. Og jeg hører her, at formanden for socialudvalget også siger, at det er vigtigt at få det udvalgsarbejde i gang. Ja

men man stemmer jo for at begrænse klageadgangen, inden man har undersøgt, hvordan systemet skal indrettes. Det mener jeg er urimeligt. Enten må man tage konsekvensen og afvente denne undersøgelse, eller også må man sige: vi ved bedre herinde.

Vi ønsker ikke at medvirke til dette lovforslag ved tredje behandling, hvis regeringen og socialdemokratiet får deres ændringsforslag igennem. Så mener vi ikke, at vi har styrket borgernes retssikkerhed. Så mener vi billedlig talt, at man har slået termometret i stykker i stedet for at kurere patienten.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Ingen har anfægtet skønmæssige afgørelser i sociale sager, men hvorfor i alverdens riger og lande skal en juristhjerne være bedre til at skønne i en social sag, i en menneskelig sag, end f.eks. folkevalgte? Det er den naturligvis ikke. Hvis det havde været en klar og letforståelig lov, hvor det var et spørgsmål om at finde ud af noget teknik, så kunne man sige, at en paragrafhåndværker, en paragraftekniker kunne være anvendelig, men det er jo ikke det, det drejer sig om her. Her drejer det sig netop om at vurdere nogle menneskelige situationer. Derfor er fru Aase Olesens argumenter helt i skoven, men det er jeg ikke forbavset over.

Jeg skal sige til socialudvalgets formand, fru Yvonne Herløv Andersen, at det er rigtigt, at jeg mener, at der er meget reaktionært i sociallovgivningen. Jeg skal gerne forklare, hvorfor jeg mener det.

Se, når man afsætter et vist antal milliarder kroner til sociale ydelser i dette samfund, så er det reaktionært at bruge så stor en part af de sociale budgetter til høje lønninger til behandlere, at der næsten ingenting bliver til det, det drejer sig om, nemlig socialhjælp. Det er dér, det reaktionære kommer ind. Det er derfor, fremskridtspartiet gang på gang har sagt og stillet ændringsforslag om, at de sociale budgetter skal bruges til socialhjælp i stedet for til gigantiske lønninger til behandlere og til flotte kontorer rundt om i de sociale paladser, hvor de svage kan få lov til at ligge på deres knæ og trygle om hjælp. Det er netop situationen, og derfor er der altså en reaktionær islæt i bistandsloven og hele systemet.

[Askjær Jørgensen]

Det er korrekt, at afgørelserne ofte ændres i de forskellige instanser, men der er ingen som helst garanti for, at der sker ændringer til det rigtige, når man anker det anden og tredje gang. Det kan lige så godt være, at det går i den forkerte retning. Så det hjælper ikke de svage noget som helst, at det kan ankes en gang mere. De kan lige så godt vinde, som de kan tabe. Det er lotterispil, det er ligesom at gå over i Tivoli, dér kan man lige så godt tabe, som man kan vinde.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Selv om mit betækningsbidrag har været ude for en ombrydningsfejl, kunne hr. Askjær Jørgensen jo godt have læst i hvert fald de enkelte afsnit. Jeg skal gerne gentage det, hvis ikke hr. Askjær Jørgensen har fået tid til at læse vores argumentation for det fjerde, specielt uddannede medlem af amtsankenævnet. Vi skriver, at vi beklager, at ministeren ikke har ønsket at bruge det flertal, som eksisterer i folketinget for forslaget om en juridisk styrkelse. En juridisk styrkelse af amtsankenævnet opfatter vi netop som et udtryk for, at amtsankenævnene ikke skal interessere sig for de politiske skøn. De politiske skøn skal ligge i de sociale udvalg i kommunerne; det er hele bistandslovens idé.

Og så vil jeg gerne minde om, at netop konstruktionen med et lige stort antal politiske medlemmer og jurister just er det princip, den sociale ankestyrelse er bygget op på, og hvis jeg har forstået socialministeren rigtigt, var det også det, han ønskede i konsekvens af, at han ønskede at begrænse klageadgangen. Han ønskede altså lighed for derved at markere, at denne ankeinstans skal tage stilling til det juridiske, til, om sagen er rigtigt behandlet, om man har forbrudt sig mod loven, osv. Det politiske skøn skal ligge i det sociale udvalg i kommunerne, og det markerer vi ved at styrke det juridiske element i amtsankenævnene.

(Kort bemærkning).

Albertsen (S):

Jeg synes altid, det er sympatisk at se det radikale venstres repræsentanter og talsmænd udtale, at de har faste, klare, ufravigelige standpunkter. Her er ingen slinger i val-

sen. Her holder man fast for evigt og for altid. Det er morsomt i dette tilfælde at konstatere dette.

Det undrer mig meget, at fru Aase Olesen beklager sig over amtsrådenes politiske sammensætning. Jeg troede da, at fru Aase Olesen som tidligere kommunalpolitiker var klar over, hvordan det nu engang foregår med hensyn til, hvad vælgerne vil. At amtsrådene og ankenævnene m.v. har den sammensætning, de har, er jo resultatet af vælgernes indstilling. Man kan naturligvis beklage sig over, at der er for mange socialdemokrater og ingen radikale. Det er jo naturligt for fru Aase Olesen, men det har ikke noget med politisk frihed eller ikke frihed i dette land at gøre.

Må jeg have lov til at nævne en ting mere. Det er ganske fornøjeligt at konstatere, at dette, at man forstærker ankenævnet med en jurist, skulle være udtryk for en særlig progressiv, en særlig social forståelse. Det er da vist første gang, man kategorisk kan placere juristerne i dette land som et særlig progressivt element. Jeg har hidtil oplevet dem som nærmest det modsatte.

Jeg mener, at de instanser, der er etableret og udbygget på dette område, skal løse nogle bundne opgaver. De er ikke løst tilfredsstillende, og en reorganisering er forelagt, og tilslutning hertil er nu opnået fra dem, der tidligere var kritiske deroverfor. Vi skal ikke foregøgle befolkningen noget på dette område med hensyn til ankemuligheder, som vi ikke samtidig vil lægge kontanter på bordet til at indfri. Det er denne forestilling, der forbedres i kraft af det, der nu ligger på bordet. Derfor kan socialdemokratiet have god samvittighed over de ændringsforslag, der nu foreligger, og den stilling, vi nu har indtaget. Den svarer til den, vi har haft hidtil.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal meddele fru Aase Olesen, at jeg selvfølgelig omhyggeligt har læst, hvad det radikale venstre har skrevet i betænkningen. Nu er det også læst højt af fru Aase Olesen. Jeg synes faktisk, at for hver gang jeg hører det, og for hver gang jeg læser det, bliver det dårligere og dårligere og dårligere. Derfor synes jeg, at fru Aase Olesen skal holde op med at gentage det, for det bliver det ikke

[Askjær Jørgensen]

bedre af. I mine øren bliver det altså dårligere og dårligere og dårligere.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Hr. Albertsen kunne ikke forstå, at man kunne mene, at en udvidelse af amsankenævnene med en jurist kunne være særlig progressiv eller skulle betyde en større social forståelse. Så vidt jeg har hørt debatten – jeg synes, at jeg har fulgt nogenlunde med – er der ikke en sjæl, der har udtalt sig om det. Der er ikke en sjæl, der har sagt, at en udvidelse af amsankenævnene med en jurist skulle betyde noget særlig progressivt eller en større social forståelse. Det eneste, der er blevet sagt, er, at vi mener, at det muligvis kan styrke retssikkerheden en smule.

Nu er jeg ikke helt overbevist om, at socialdemokratiet rigtig forstår, hvad retssikkerhed på det sociale område egentlig er for noget. Jeg synes, at debatten om sultecirkulæret klart viste, at socialdemokratiet ikke har taget en strengt nødvendig debat om retsstillingen på det sociale område. Det vil jeg da opfordre til at det gør på et eller andet tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Erik B. Smith (S):

Fru Aase Olesen har for ganske få øjeblikke siden sagt, at det, det drejede sig om, var, at det politiske skøn skulle ligge i de sociale udvalg og ikke i ankenævnene. Det er en helt ny socialpolitisk tanke. Det er i klar modstrid med bistandslovens intentioner med ankenævnene, hvor man har fastsat, at der skal være 2 politikere og enten en jurist eller en økonom, netop for at få efterprøvet det politiske skøn. Hvis man har andre ideer om det, skal man naturligvis foreslå at afskaffe politikerne, ikke stille forslag om at indføje yderligere et embedsmandselement, ligestillet med de 2 politisk valgte.

Tinning (VS):

Jeg har som sædvanlig med interesse læst de svar, vi har fået oversendt i socialudvalget fra socialministeren. I svaret på spørgsmål 38, som er gengivet i bilag 15, står der:

»Ændringen af sammensætningen af antallet af medlemmer i amsankenævnene har

sammenhæng med, at amsankenævnene efter forslaget i det overvejende antal sager skal være eneste klageinstans. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at ændre nævnenes sammensætning, således at der i relation til uddannelsesmæssige krav indbygges garantier svarende til ordningen i den sociale ankestyrelse.«

På almindeligt dansk: det bliver nu sådan, at amsankenævnene skal være det eneste sted, hvor man kan gå hen og klage. Derfor fandt socialministeren det hensigtsmæssigt at ændre nævnenes sammensætning, sådan at der kom en ind med en særlig uddannelse, juridisk el. lign. Det var den 30. marts. Her ca. 5 uger efter kan det være mægtig godt, hvis man er blevet klogere, hvis man har fundet ud af et eller andet, at man tænker: nå ja, den 30. marts tog jeg godt nok fejl, men nu har jeg nogle gode, vægtige, saglige argumenter for at mene nogenlunde det modsatte.

Jeg synes, at socialministeren skulle forklare os, hvorfor det, der den 30. marts var mægtig hensigtsmæssigt, nu ikke er spor hensigtsmæssigt. Hvorfor skal overvejelserne om det fjerde medlem af amsankenævnet nu foregå i dette udvalg? Hvorfor udvider man ikke med det fjerde medlem, som man har ønsket fra starten, og hvorfor – det må socialministeren i hvert fald kunne forklare – er det alligevel ikke så hensigtsmæssigt, som det var for 4-5 uger siden? Det synes jeg det er vigtigt at få opklaret.

Derudover skal jeg ikke gøre meget for at forlænge debatten. Jeg skal lige notere – det synes jeg er vigtigt at få fremhævet – at vi altså – såfremt det her går igennem, og det gør det jo nok – får en situation, hvor det er ankestyrelsen selv, der sidder og fedter med, hvornår den finder, at en sag er af så principiel betydning, at ankestyrelsen vil tage sagen op. Vi har forsøgt i socialudvalget at spørge, hvad en sag af principiel betydning er. Det skal man nok ikke spørge den siddende socialminister om. Det viser sig, at det er svært at finde ud af, men i hvert fald: hvis man skal sige helt præcist, hvad en sag af principiel betydning er, så er svaret fra socialministeren, at man da kan forestille sig forskellige ting og sager. Når der sker noget nyt, bliver der sikkert behov for at træffe nogle afgørelser og sådan noget, men vi har ikke fået nogen udtømmende redegørelse.

[Tinning]

Det synes jeg er en vigtig ændring, og jeg synes, det er et klart tilbageskridt; det er vigtigt at notere sig, at nu bliver det altså alene ankestyrelsen, som sidder og afgør, hvornår den vil tage sager op.

Om de foreliggende ændringsforslag skal jeg ikke sige noget. Hr. Agerschou fra socialistisk folkeparti har allerede redegjort for grundholdningerne. Vi stemmer for ændringsforslagene præcis på samme måde som SF, så det gider jeg ikke gennemgå.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for ændringsforslag nr. 31 og 32, der er stillet af socialministeren. Vi mener, det er udmærket, at der bliver nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, som virkelig skal undersøge ankefunktionen. Vi mener derfor, at man kan udskyde udvidelsen af amtsankenævnene.

Vi mener, at forslaget betyder en forenkling af ankesystemet, idet det kun er principielle ting, der kan ankes fra amtsankenævnet til den sociale ankestyrelse. Vi må derfor gå imod det forslag, der er stillet af SF, hvorefter personer fortsat kan anke, hvorimod socialudvalget hindres i at anke videre.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg er naturligvis meget taknemlig over den store opbakning, der er kommet fra ikke mindre end 3 partier uden for regeringspartierne, nemlig de radikale, SF og VS, til forslaget om udvidelse af amtsankenævnene. Hr. Tinnings forsvar for det var næsten rørende, og jeg kan da sige til hr. Tinning, at svaret naturligvis stadig væk dækker min holdning.

Jeg synes, at det, debatten har manglet, er, hvad betalingen var for at udvide amtsankenævnene. Hvad er det, der også var et meget stort flertal for i folketinget i denne sag? Det var en betydelig udvidelse af klageadgangen på områder, som efter regeringens opfattelse ikke egner sig til at blive vurderet i klagesystemet, eksempelvis spørgsmålet om tildeling af hjemmehjælp, som jo er et naturligt element i et socialudvalgs planlægning af ældrepolitikken, og hvor man efter min opfattelse ikke har mulighed for at tage stilling til i et amtsankenævn, hvorvidt folk skal have tildelt hjemmehjælp 3 eller 2 timer pr. dag. Det er en umulig opgave.

Resultatet ville under alle omstændigheder blive, at vi fik flere sager i amtsankenævnene, end vi har på nuværende tidspunkt, og det vil sige, at vi ville opnå det stik modsatte af det, der var hensigten med lovforslaget, nemlig en forenkling, uden at det går ud over borgernes retssikkerhed, men således at vi kan begynde at nedtrappe antallet af sager i ankesystemet og dermed ekspeditionstiden. Jeg går ud fra, at alle partier er enige i – det forstår jeg også er tilfældet – at sagsbehandlingstiden selvfølgelig skal reduceres.

Som det så ud på et tidspunkt med ændringsforslagene, var det stort set lige så kaotisk, som da forslaget var til behandling for 2 år siden under en tidligere socialminister, og hvis det var fortsat, som det så ud til, er jeg enig med fru Aase Olesen i, at det havde været bedre at overlade det hele til et udvalgsarbejde. Det, der tilsyneladende – det er naturligvis kun tilsyneladende, for vi kan jo ikke 100 pct. foruddiskontere afstemningsresultatet – bliver resultatet, er, at vi opnår det, der var regeringens hensigt fra starten: at nå frem til principielt kun at have én klageinstans, og at alle andre tekniske problemer overlades til et udvalgsarbejde. Og jeg vil nok sige, at den debat, der nu har været om dette lovforslag, bekræfter yderligere, at et udvalgsarbejde er nødvendigt for at se på alle de tekniske problemer.

Jeg har, som jeg vist også sagde under første behandling, ikke direkte antipati mod et forslag om remonstration, men jeg mener ikke, at man kan vurdere konsekvenserne af det på nuværende tidspunkt. Derfor skal det udvalgsbehandles.

Jeg har angivet i bemærkningerne til ændringsforslaget om at trække udvidelsen af amtsankenævnene tilbage, at det skal indgå i udvalgsarbejdet. Det er klart, at alle uafklarede problemer skal indgå i udvalgsarbejdet. Derfor er dette første fase, som jeg gav udtryk for under første behandling. Som jeg bedømmer det, opnår vi stort set det, der var hensigten med første fase. Det, det nu drejer sig om, er hurtigst muligt at komme i gang med anden fase under det udvalgsarbejde, der skal sættes i gang.

Tinning (VS):

[Tinning]

Det var socialministerens svar på, hvorfor det, der var hensigtsmæssigt for 5 uger siden, ikke mere er hensigtsmæssigt.

Jeg tror nu nok, vi er nødt til at opholde os lidt ved det. Ud over at tingene er vanskelige at overskue og kan være lidt forvirrede, er realiteten vel, sådan som jeg kan forstå det, at der er sket en udvidelse af ankeadgangen med hensyn til betalingen for hjemmehjælp, indretningen af bolig for ældre fysisk handicappede og lignende grupper. Men jeg er ikke sikker på, om jeg forstod socialministeren rigtigt: er det bare på grund af disse to forholdsvis begrænsede udvidelser, at amsankenævnet nu absolut ikke skal udvides? Er det virkelig sådan, argumentationen forsøges stillet op? Jeg synes det er vigtigt, for hvis det virkelig er det, socialministeren i ramme alvor vil hævde, så forekommer det mig usædvanlig tyndt.

Det er da klart, at disse udvidelser betyder en smule flere sager, og jeg synes i og for sig ikke, det gør så meget med en stor diskussion om sagsomfanget, men så vidt jeg kan se, er der ikke sket andet end, at der kan ankes på de to områder. Der sker en lille udvidelse, og derfor har man åbenbart frafaldet hensynet til at lave en ændring af amsankenævnens sammensætning, selv om man sagde, det var vigtigt, at de også uddannelsesmæssigt var sammensat, så det svarer til ordningen i den sociale ankestyrelse.

Aase Olesen (RV):

Socialministeren sagde, at han var rørt over tilslutningen til sit fjerde medlem i amsankenævnene. Jeg ved ikke, hvorfor han er rørt, men det siges vel for ligesom at markere, at det anser man ikke for sagligt eller for noget, man kunne bruge.

Når ministeren fremhæver, at han har opgivet dette fornuftige punkt, fordi prisen var for høj, vil jeg gerne påpege her i salen, at ministeren har ikke undersøgt, om han kunne få denne jurist for en anden pris. Vi har ikke lovet støtte. Vi var ikke medforlagsstillere til forslaget om udvidelse før, og vi er heller ikke medforlagsstillere i dag, men vi har ikke lovet støtte til det, før det var klart for os, at ministeren ikke var til at få i tale med hensyn til remonstration. Det er nøjagtig det samme, vi sagde til den tidligere socialminister, da hun havde et tilsvarende for-

slag på bordet. Vi vil have styrket retssikkerheden nedadtil, det politiske skøn i kommunerne.

Ministeren siger, at vi ikke kan vurdere remonstrationstanken nu. Nej, det har været fantastisk svært at få noget som helst at vide om det igennem ministeriet. Det er egentlig kun Københavnsordningen, som jo ikke er en rigtig remonstrationsordning, vi har kunnet ty til. Men der står dog, at det må antages, at ordningen har den betydning, at den begrænser sagstilgangen til ankestyrelsen og letter ankestyrelsens sagsbehandling. Det, at man tager tingene op til en grundig behandling dér, hvor afgørelsen er truffet, er dog noget, som man måtte kunne sige sig selv var rimeligt.

Vi ved, at i skattestyrelsesloven har indførelse af remonstration nedbragt antallet af klager inden for ligningssystemet i ganske betragtelig grad, men det har man altså heller ikke ønsket at tage hensyn til. Så jeg mener nok, at ministeren har solgt sin amtsjurist noget for billigt.

Til hr. Albertsen, som påstod, at jeg havde beklaget mig sågar over amtsrådene og amtsankenævnens sammensætning, vil jeg sige, at det ser jeg ingen grund til at kommentere, for enhver kan gå tilbage og læse i mine udtalelser, at det har jeg naturligvis ikke sagt. Det, jeg har påpeget, er, at når man stopper ankeadgangen ved amsankenævnene og siger, at det skal være slutstenen på ankesystemet, kan det ikke være lige meget, hvordan amsankenævnene er sammensat, og hr. Agerschou har allerede sagt, at der ikke er nogen som helst, der har påstået, at jurister skulle udgøre et særlig progressivt element, tværtimod. Vi har blot påpeget, at det skulle styrke retssikkerheden.

Hr. Erik B. Smith siger til mig, at det, at skønnet skal ligge i det sociale udvalg, er noget helt nyt. Ja vel, men så må det altså være noget helt nyt. Jeg vil bare påpege, at det, der er helt nyt, er, at socialdemokratiet nu fjerner den juridiske sikkerhed, der ligger i, at man tidligere har kunnet anke videre til den sociale ankestyrelse. Det er jo det, regeringen og socialdemokratiet gør nu, og det er det, der er det nye. Det er derfor, det ikke er ligegyldigt, om det, der foregår i amtsankenævnene, er juridisk i orden.

Socialministeren (Palle Simonsen):

[Socialministeren]

Jeg skal forsøge mig endnu en gang i forhold til hr. Tinnings lidt firkantede spørgsmål: hvad er det, der har skiftet karakter i forhold til mit svar, jeg kan ikke huske datoen, men i slutningen af marts måned? Der er ikke noget, der har skiftet karakter med hensyn til min holdning til udvidelse af amtsankenævnene. Det, der har skiftet karakter, er, at der klart i udvalget var optræk til et flertal for at udvide klagemulighederne betydeligt, med det resultat at vi ville få en lov, hvis intentioner var stik modsat det, vi egentlig havde forestillet os. Det går naturligvis ikke. Samtidig var man i en situation, hvor der ville blive klagemuligheder på nogle områder, hvor jeg ikke mener, klagesystemet har nogen mulighed for at vurdere sagerne, idet det vil være et sådant indgreb i de lokale socialudvalgs afgørelser af, hvordan en ældrepolitik skal fungere.

For mig er det afgørende – og det vil jeg gentage – at vi kommer igennem med en lov, som bidrager til at nedsætte sagsantallet i den sociale ankestyrelse, uden at borgernes retssikkerhed i forhold til det sociale system berøres, og det gør vi med den lov, som bliver resultatet af dette.

Til fru Aase Olesen vil jeg gerne sige, at jeg synes, hendes argumentation for mit tidligere ændringsforslag er fortræffelig, og jeg deler den stadig væk. Men for regeringen er det afgørende, som jeg svarede hr. Tinning før, at nå frem til en nedbringelse af sagsantallet, og det er det, der bliver resultatet af loven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg skal foreløbig forbigå ændringsforslag nr. 1-4 og § 1.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes, idet 9 stemte for, 133 imod.

Ændringsforslag nr. 7 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 5.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes, idet 31 stemte for, 111 imod.

Ændringsforslag nr. 8 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 6.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes, idet 31 stemte for, 111 imod.

Ændringsforslag nr. 10
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 9 og 11.

Ændringsforslag nr. 12 og § 2 med de fo-
retagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 om, at § 1 udgår,
betragedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 6.

§ 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 14
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 14.

§ 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 16
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 18 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 16.

Ændringsforslag nr. 17
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 19 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 17.

§ 4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 20
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 22 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 20.

Ændringsforslag nr. 21
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 23 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 21.

§ 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 24
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 26 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 24.

Ændringsforslag nr. 25
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 27 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 25.

§ 6
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 29
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 30 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 29.

Ændringsforslag nr. 28
forkastedes uden afstemning.

§ 7
vedtoges uden afstemning.

§ 8
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 31 om, at § 8 udgår, var dermed vedtaget.

Ændringsforslag nr. 32 og § 9, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 angående titlen betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 6 m.fl.

Ændringsforslag nr. 2 angående titlen vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Kriterier for varetægtsfængsling).

Af Wilhjelm (VS) m.fl.

(Fremsat 13/10 82. Første behandling 28/10 82. Betænkning 3/5 83).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 5-7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Afskaffelse af totalisolation af varetægtsfængslede).